

Súd: Okresný súd Námestovo
Spisová značka: 12Pc/8/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5819201263
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Chlebo
ECLI: ECLI:SK:OSNO:2020:5819201263.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Námestovo, sudcom JUDr. Martinom Chlebom, v právnej veci navrhovateľky: A. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom E., a odporkyne: M. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom, E., v konaní o určenie výživného pre plnoleté dieťa, takto

rozhodol:

I. Súd návrh z a m i e t a.

II. Žiaden z účastníkov konania n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľka dňa 18.07.2019 doručila súdu listinu označenú ako žiadosť otca o zníženie výživného na maloleté dieťa. Súd však dané podanie podľa jeho obsahu vyhodnotil ako návrh na začatie konania o určenie výživného pre plnoleté dieťa. Týmto návrhom sa navrhovateľka domáhala toho, aby súd odporkyňu zaviazal prispievať na výživu navrhovateľky sumou 150 EUR mesačne, vždy do 15. v mesiaci vopred, počnúc odo dňa 12.07.2019. Žiadala tiež, aby súd zmenil poberateľa rodinných prídavkov na dieťa z odporkyne na navrhovateľku s účinnosťou od 12.07.2019.

2. Navrhovateľka svoj návrh odôvodnila tým, že je študentkou 3. ročníka Strednej umeleckej školy v G.. Po osobných nezhodách s matkou (odporkyňou), ktorej bola zverená súdom do starostlivosti, ju matka v lete 2019 vyhodila zo svojej domácnosti. Momentálne nemá kde bývať, resp. býva u otca. Od otca dostáva súdom stanovené výživné vo výške 130 EUR mesačne. Jej mesačné náklady vyčíslila nasledovne: bývanie 100 EUR, strava 100 EUR, cestovné do školy 40 EUR, náklady na učebné pomôcky 20 EUR, náklady na hygienické potreby 20 EUR. Odporkyňa je zamestnaná a jej možnosti a schopnosti umožňujú prispievať na výživné na navrhovateľku ako jej dcéru. Neskôr na pojednávaní navrhovateľka ešte uviedla, že žiada zo strany matky výživné vo výške 130 EUR mesačne. Odkedy ju odporkyňa vyhodila z domu dala jej odporkyňa len 60 EUR. Chcela sa s odporkyňou dohodnúť, tá je však ochotná jej dávať len vreckové 20 EUR mesačne. Odporkyňa ju vyhodila zo svojej domácnosti v lete 2019. Žije u otca, tak 130 EUR jej otec nedáva, ale platí za to byt a veci, ktoré potrebuje - strava, oblečenie, drogériu a veci do školy.

3. Odporkyňa sa k návrhu písomne nevyjadrila. Na pojednávaní odporkyňa uviedla, že s navrhovateľkou mal problémy - chodila preč, alkohol, kamaráti, chodila po krčmách. Hoci navrhovateľku z bytu vyhodila, tvrdí, že navrhovateľka má stále u nej dvere otvorené a môže sa kedykoľvek vrátiť. Vyhodiť navrhovateľku z domu považovala za formu výchovného pôsobenia na navrhovateľku. Navrhovateľka jej z účtu zobrala posledných 200 EUR, ktoré mala na živobytie pre ňu a dve deti. Navrhovateľke posielala koľko mohla. Odporkyňa je v osobnom bankrote a musí si spolu so svojimi dvoma maloletými deťmi (16 a 8 rokov) hľadať bývanie. Má viaceré žiadosti o pridelenie nájomného bytu, ale zatiaľ jej žiadny nepridelili, lebo nie sú žiadne voľné. Momentálne nemá trvalý ani prechodný pobyt. Výchovu všetkých

troch detí posledných päť rokov zabezpečovala sama. Otec detí sa na výchove nepodieľa a je dlžný na výživnom 1300 EUR, tieto peniaze však od neho nevymáha. Otec detí jej posiela výživné vo výške 200 EUR mesačne. Pracuje aj soboty, aby uživila seba a deti. Je toho názoru, že navrhovateľka by si mohla niečo zarobiť aj brigádnicky. Ona sa jej snažila každé leto vybaviť brigádu, ale navrhovateľka nemala o to záujem. Uvádza, že zarába 800 EUR mesačne.

4. Nakoľko súd vo vzťahu k zmene poberateľa prídavku na dieťa nemal právomoc, vydal uznesenie sp. zn. 12Pc/8/2019 zo dňa 03.10.2019, ktorým v časti týkajúcej sa zmeny poberateľa prídavkov na dieťa konanie zastavil a vec postúpil Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo.

5. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom listín tvoriacich súdny spis - najmä návrhom na začatie konania, lustráciami v Sociálnej poisťovni, potvrdeniami o poberaní prídavkov na dieťa, potvrdením o príjme odporkyne, výsluchom navrhovateľky, výsluchom odporkyne, oboznámením sa so spismi sp. zn. 4P/45/2019, sp. zn. 5P/4/2017, sp. zn. 5P/26/2014.

6. Podľa § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Podľa § 216 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“):

(1) Súd je viazaný žalobným návrhom žalobcu.

(2) Súd môže prekročiť žalobný návrh a prisúdiť viac, než čoho sa strany domáhajú, iba vtedy, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu.

8. Podľa § 40 CMP, súd môže prekročiť návrhy účastníkov a prisúdiť viac, než čoho sa domáhajú, aj vtedy, ak sa konanie mohlo začať aj bez návrhu.

9. Podľa § 155 CMP, sa konanie vo veciach výživného plnoletých osôb sa začína len na návrh.

10. Podľa § 156 CMP, účastníkmi konania vo veciach výživného plnoletých osôb sú navrhovateľ a osoba, ktorá je podľa návrhu povinná platiť výživné.

11. Podľa § 157 CMP, rozsudok vo veciach výživného možno na návrh zmeniť alebo zrušiť, ak sa zmenia pomery.

12. Podľa § 28 ods. 1 CMP, navrhovateľ môže počas konania so súhlasom súdu meniť návrh na začatie konania.

13. Podľa § 62 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“), plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

14. Podľa § 75 Zákona o rodine:

(1) Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

(2) Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

15. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine:

Dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

16. Z vykonaného dokazovania súd zistil nasledovný skutkový stav veci: Navrhovateľka je dcérou odporkyne. Rozsudkom sp. zn. 5P/26/2014 zo dňa 21.01.2015 bola vtedy maloletá navrhovateľka zverená do osobnej starostlivosti odporkyne. Rozsudkom sp. zn. 5P/4/2017 zo dňa 03.05.2017 bolo zvýšené výživné, ktorým otec navrhovateľky prispieva na navrhovateľku na sumu 130 EUR mesačne.

Odporkyňa navrhovateľku vyhodila z domu v júli 2019. Odvtedy navrhovateľka býva u otca. Ten v súčasnosti zabezpečuje všetky jej životné potreby. Navrhovateľka sa protichodne vyjadrovala o tom, či jej otec dáva nejaké peniaze v hotovosti. V návrhu to uvádza, vo svojej výpovedi už uvádza, že otec jej žiadnu hotovosť nedáva, ale že za tieto peniaze jej zabezpečuje všetko čo jej treba. Navrhovateľka navštevuje 4. ročník Spojenej školy G. (stredná škola). Navrhovateľka uviedla v rozpise svojich výdavkov položku bývanie v hodnote 100 EUR. Tieto náklady súd neakceptoval, nakoľko ako navrhovateľka sama uviedla, bývanie jej zabezpečuje jej otec. Ostatné náklady navrhovateľky vo výške spolu 180 EUR mesačne sú z pohľadu súdu odôvodnené. Odporkyňa má ešte ďalšie dve maloleté deti, o ktoré vykonáva osobnú starostlivosť. Jej príjem pozostáva z čistej mzdy vo výške 800 EUR, prídavkov na deti 75 EUR a výživného od otca detí na nepľnoletých súrodencov navrhovateľky M. a M. spolu vo výške 200 EUR. Zlú finančnú ako aj bytovú situáciu odporkyne potvrdila aj navrhovateľka. Bolo zistené, že súbežne s týmto konaním prebieha na tunajšom súde konanie sp. zn. 4P/45/2019, v ktorom sa odporkyňa domáha voči otcovi mal. M. a mal. M. zvýšenia výživného a otec navrhovateľky sa zároveň domáha určenia výživného na navrhovateľku.

17. Súdom určená vyživovacia povinnosť otca navrhovateľky voči navrhovateľke (rozsudkom sp. zn. 5P/4/2017 zo dňa 03.05.2017) nadobudnutím plnoletosti navrhovateľky nestráca účinnosť. Otec navrhovateľky je tak naďalej povinný platiť navrhovateľke výživné, ale nakoľko je už plnoletou, tak nie k rukám odporkyne, ale k rukám samotnej navrhovateľky. Bolo nesporné, že odo dňa posledného rozhodnutia vo veciach osobnej starostlivosti o navrhovateľku a výživného pre navrhovateľku, sa zmenili pomery a to tak, že navrhovateľka býva u jej otca, ktorý finančne zabezpečuje všetky jej životné potreby. Konanie vo veciach výživného plnoletých osôb sa začína len na návrh a preto plnú dispozíciu s návrhom mala v tomto konaní navrhovateľka. Bola to navrhovateľka, ktorá si určila, ktoré vzťahy sa majú v tomto konaní upraviť. Pokiaľ teda navrhovateľka žiadala o úpravu výživného len voči odporkyni (jej matke) mohol súd konať len v tejto veci. Súd sám nemohol rozšíriť konanie aj o úpravu rozhodnutia týkajúceho sa povinnosti jej otca na platenie výživného v prospech navrhovateľky. Tým bol jasne daný okruh účastníkov tohto konania len na navrhovateľku a odporkyňu.

18. Vyživovacia povinnosť rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Bolo preukázané, že navrhovateľka študuje na strednej škole a vyživovacia povinnosť rodičov voči nej stále trvá. Súd vyhodnocoval odôvodnené potreby navrhovateľky, a ako oprávnené posúdil výdavky na stravu, cestovné do školy, náklady na učebné pomôcky, náklady na hygienické pomôcky, spolu vo výške 180 EUR mesačne. Na týchto výdavkoch by sa mali podieľať obaja rodičia. Hoc navrhovateľka žiadala úpravu vyživovacej povinnosti len u jedného z rodičov, súd musel pri rozhodovaní prihliadnuť aj na stále existujúcu povinnosť otca prispievať na výživu navrhovateľky sumou 130 EUR mesačne. Zo súdom akceptovaných životných nákladov 180 EUR, je tak 130 EUR pokrytých výživným zo strany otca. Vo zvyšnej časti (50 EUR) tak súd musel posúdiť odôvodnenosť návrhu o určenie výživného, na ktorého úhradu by bola povinná odporkyňa. V danej veci bolo potrebné prihliadnuť na skutočnosť, že výživné pre maloleté deti musí mať prednosť pred výživným plnoletej zdravej osoby, ktorá sa síce stále pripravuje na povolanie, ale nič jej nebráni aspoň čiastočne si zvýšiť svoj príjem a to svojim vlastným pričinením. Nebola preukázaná žiadna indispozícia, ktorá by v tom navrhovateľke bránila. Súčasne súd tiež zohľadnil zlú bytovú a sociálnu situáciu odporkyne, ktorá sa stále osobne stará o maloletých súrodencov navrhovateľky. Okrem toho navrhovateľka vo svojej výpovedi uviedla, že otec jej 130 EUR reálne nedáva, ale platí jej za to všetky veci, ktoré potrebuje. Určenie výživného nad rámec už takto pokrytých životných potrieb, by v zásade predstavovalo pre navrhovateľku vreckové, ktoré by mohla použiť podľa svojho uváženia, čo vzhľadom k bytovej a finančnej situácii odporkyne a dvoch maloletých súrodencov navrhovateľky, by tiež súd považoval za rozporné s dobrými mravmi. Z uvedených dôvodov súd výživné navrhovateľke nepriznal a návrh zamietol.

19. Pokiaľ navrhovateľka chcela, aby jej výživné uhrádzal ten z rodičov, ktorý jej neposkytuje osobnú starostlivosť a bývanie, mala zároveň navrhnúť zmenu rozhodnutia o vyživovacej povinnosti jej otca voči nej. Za situácie kedy existuje povinnosť otca prispievať navrhovateľke na jej výživu sumou 130 EUR mesačne, by priznanie výživného aj od odporkyne považoval súd za rozporné s dobrými mravmi.

20. O trovách súd rozhodol v súlade s § 52 CMP a nepriznal ich žiadnemu účastníkovi.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na Okresnom súde Námestovo. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 a 2 CSP) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul (t.j. vykonateľné rozhodnutie), môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.